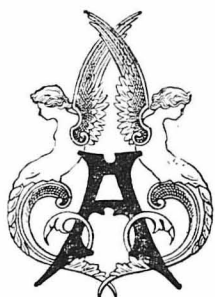

ΟΙ ΣΠΑΡΑΓΜΟΙ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

ΥΠΟ ΧΑΡΗ ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ

ΡΟΖΑ ΔΑΜΠΙΡΗ

(Συνέχεια έξ του προηγούμενου)
ΞΑΦΝΑ όμως ξέσπασε, άκράτητη παιά,
ή Ρόζα, κλαίοντας, πνιγμένη άπ' τούς
λυγμούς της, φωνάζει:

— Πατέρα, σέ παρακαλώ, σέ παρα-
καλώ... Μην έπιμένεις, πατέρα... Δέν
θά φύγω, δέν θέλω να φύγω... Θές
νά σου πώ ψέμματα;... Σου μιλώ ει-
λικρινά, πατέρα... Μή με σκοτώνεις.

Ο Λαμπήρας συγκρατήθηκε. Έπι-
ξε τό θυμό του και ρώτησε:

— Γιατί δέν θές να φύγεις;

— Τη φοβάμαι την έξοχή, τη μο-
ναξιά, πατέρα. Έχω ύποψεισι τόν
τόν τελευταίο καιρό. Τά νεύρα μου ει-
ναι τσακισμένα. Δέν θέλω να φύγω από
τό σπίτι... Ένα τέτοιο ταξίδι, που θα

μούκανε καλό άλλοτε, σήμερα θα μέ συντριβεί. Δέν τό καταλαβαί-
νεις;...

— Αυτό είν' όλο;

— Ναι, πατέρα.

— Η διακολογία σου είν' άσπεία. Όσοτό τή δέχομαι, την πι-
στεύω. Θέλεις να μείνεις εδώ; Αά μείνεις. Μά έτοιμάσον καλώς. Θά
παντρευτή!

Η Ρόζα έμεινε έμβρόντητη, άναυδη, ασπασμένη. Λές και την
είχε χτυπήσει κεραυνός. Κυττάζε τόν πατέρα της σάν να τόν έδλεπε
για πρώτη φορά, σάν να μην τόν γνώριζε. Η τελευταία του φράσις
τήν είξε ταραξεί, την είξε ξαγιάσει...

Ο πατέρας της τό μάντεψε.

Η μητέρα της καθόταν πάνω σ' άναμένα κάρβουνα. Είχε απο-
μείνει μέ τό κουτάλι στό χέρι...

— Δουπόν;... ρώτησε ό Λαμπήρας μ' ένα φονηρό και μοχθηρό
χαμόγελο στό πρόσωπο. Είσ' εγχαριστημένη, παιδί μου; Θ' άποκατα-
σταθής; Θ' άναμεις σπίτι δικό σου... Είσαο τυχερή!...

Η στιγμή ήταν κρίσιμη.

Γιά λίγες στιγμές άπόλυτη σιωπή άπέλώθηκε μέσα στην τραπέζα-
ρα. Μία σιωπή βαρειά και πένθημη...

Κανείς δέν μιλούσε.

Μά στό πρόσωπο του καθενός ήταν ζωγραφισμένη της ψυχής του
ή άγωνία, ή λαχτάρα, ή σκληρότητα.

Τό πρόσωπο του Νοτίου Λαμπήρα είχε μία διαβολική έκφρασις
κακίας, μία έκφρασις σκληρής και μο-
χθηρής ίκανοποίησις.

Δέν κίτταζε πια την κόρη του.

Έσπγγε στό χέρι του τό μαχαίρι
του φρονιά και τό χτυπούσε γενναία
πάνω στό τραπέζι.

Η Λαμπήρανα άφησε τό κουτάλι
νά της πέση από τό χέρι, κίτταζε κα-
τάληκτα τόν άντρα της κα' ύστερα
κάρφωσε τό βλέμμα της πάνω στη
Ρόζα.

Τί θάκανε ή κόρη της στην κρίσι-
μη αυτή στιγμή;

Στό χλωμό της πρόσωπο ήταν ζω-
γραφισμένη όλη ή άγωνία της ψυχής
της, όλη της ή λαχτάρα, όλος της ό
πόνος, ό πόνος κα' ή στοργή της μη-
τέρας που βλέπει τό παιδί της να βα-
σανεύεται, χωρίς να μπορέι να τού δώσει βοήθεια.

Οι γυνοί του Λαμπήρα, μαθημένα να σπαταούν στις έκτοκατες αί-
τές περιστάσεις, δέν έδρασαν άνγα. Μά ούτε κα' υπομάζονταν καλά-
καλά τί βοήθη τραγωδία παζάντων μαρτός τους.

Η Ρόζα είχε χαμηλώσει τό βλέμμα της, στήν όποία να δείξει ταραχή.
Μία νεκρική χλωμάδα όμως ήταν άπέλωμένη στην όψη της... Τά λό-
για του πατέρα της την είχαν χτυπήσει κατάρραδα.

Μά τό περίεμενε αυτό. Ήταν ή μόνη λύσις, στήν όποία θα κατέ-
φρανε τέλος ό Λαμπήρας. Ή προαίσιότης της δέν γέλασε... Και
νά που τό κακό ήρθε. Ήρθε πό γρήγορα άπ' ότι τό φανταζότανε.

Μά είχε πάσει την άπόφασί της. Γι' αυτό και δέν ταραχτήκε πολύ,
γι' αυτό δέν τάρτασε, όπως περίεμενε όλοι, γι' αυτό δέν σωριάστηκε
κάτω έξω στό άκουσμα της τρομερής έκείνης είδησις.

Η μαγερίσασα, που στεκόταν πίσω της, λίγο έλλειψε ν' άφήση
τά πιάτα που κρατούσε να πέσουν κάτω και να γίνουν κομμάτια.

Γιά μη στιγμή μάλιστα ή Ρόζα έννοιωσε ή μητέρα της να την
σκοπνιάει έλαφρα μέ τό πόδι της, κάτω άπ' τό τραπέζι.

Κατάλαβε άμέσως τί σήμαινε τό σκοπνιγμα αυτό. Κατάλαβε την
άγωνία της φτωχής μητέρας της. Ήθελε να την συγκρατήσει από
καμιά άπερσεφεία, από καμιά έξοχησις της άπελπισίας της, να της
δώση κουράγιο...

Μισό λεπτό είχε περάσει άπ' τη στιγμή που ό Λαμπήρας έξεστόμι-
σε τά τρομερά λόγια του. Μισό λεπτό άγονίας και βομβαρδίας...

Τέλος, τη σιωπή αυτή, που βάραινε πάνω σ' όλον τίς ψυχές, την
διζούσε ή Ρόζα.

Σήκωσε τό κεφάλι της, κίτταζε τόν πατέρα της κατάρρατα και
τόν είπε μέ φωνή ήρεμη στην άρχη, τρεμάμενη και πνιγμένη κα-
τόπις:

— Ναι, πατέρα. Θά κάμω όπως προτάξεις...

Αυτό ήταν όλο.

Ο Λαμπήρας δέν είπε τίποτα. Κούνησε τό κεφάλι του, άναψε ένα
παίρο και σηκώθηκε.

Τά παιδιά του έκαμαν τό ίδιο.

Η Λαμπήρανα θέλησε να σηκωθεί, μα ξανάπεσε στην καρέ-
ζλα της

Η Ρόζα έμεινε για λίγες στιγμές άάνητη, σάν τά λόγια πούζε
πεί να την είχαν κουράσει, να την είχαν έξαντλήσει... Έξαρνα ό-
μως τινάχτηκε έπάνω κα' έτρεξε, σάν να την κινηγούσαν, στην κάμα-
ρά της...

Η Λαμπήρανα σηκώθηκε γρήγορα - γρήγορα άπ' τό τραπέζι κα' έ-
τρεξε έξοπισο στην κόρη της. Την βρήκε πεισιμένη πάνω στό κρεβάτι
νά κλαίη άπελπισμένα, πνιγντας μέ τίς γροθιές τό κεφάλι της.

Η Λαμπήρανα έσομφε κοντά της και προσπάθησε να την παρηγο-
ήσει:

— Ρόζα, μικρούλα μου, μην κάνεις έτσι. Δέν είν' αλήθεια. Ήσά-
χασε... Θ' άρρωστήσης, καλό μου παιδί...

Μά ή Ρόζα δέν την άκουγε σχεδόν. Ποτέ δέν είχε κλάψει έτσι,
ποτέ στη ζωή της δέν την είχε δη ή Λαμπήρανα τόσο βαρεια άπελπι-
σμένη.

Την άγκάλιασε, την έσορξε στό στήθος της κα' άρχισε να κλαίη
μαζί της:

— Φτωχό μου παιδί!... Ανστηγισμένο μου παιδί!... Γιατί να βα-
σανεύσεισαι έτσι;... Γιατί να
σε πικραίνουν, έμένα, που δέν
έκαμεις ποτέ κακό σο κανένα;

— Μητέρα... μητέρα μου,
θά πεθάνω!...

— Μην τό λές αυτό, παιδά-
κι μου. Δέν θα πεθάνεις. Θά
ζήσης και θα εύτυχήσης.

— Αν θές να μην κάμω
καμιά τρέλλα, μητέρα, άφη-
σε με, βοήθησε με να φύγω.
Ήρπει να φύγω για πάντα
άπ' τό σπίτι.

— Καλά, Ρόζα μου, δέν σου
άγνωστια, παιδί μου. Μά κά-
με λίγη ύπομονη. Ίσως να μη
σημβαίνει και τίποτα.

— Μη γελιέσαι, μητέρα...
Τόν ξερίζω καλά τόν πατέρα.
Όταν τού χαρφοβή κάσι στό
μυαλό, δέν τού βγαίνει εύκο-
λα...

— Μπορεί να σου τούτε για
φοβέρα, παιδάκι μου.

— Όχι. Θέλοντας να κί-
νη τό κατάρτισο του, βρήκε
κόποιον κα' έζει άπόφασι να με
παντρώη μαζί του γρήγορα -
γρήγορα! Με πεταεί στην ά-
γκαλιά ένός άνδρός, μόνο και

μόνο για να εκδικηθή. Μά σου τούτα, καμιά, δέν θα ύποκινήω κα' άν
πρόκειται να με κάνη κομμάτια. ... Θά φύγω... Θά παντρωτόν
"Άνδρα, κα' άς χαλάση ύστερα ό κόσμος! "Αν μου πής όχι, άν μου
άρνηθής, θα πής πώς δέν μ' αγαπάς. Θές να παντρωτόν έναν άνδρα
που δέν τόν γνωρίζω, δέν τόν αγαπώ, που τόν μισώ, ναί, τόν μισώ,
χωρίς να τόν ξέρω;

Τί μπορούσε ν' άπαντήση, τί μπορούσε να πή ή Λαμπήρανα μπρός
στ' άκαταμάχητα αυτά έπιχειρήματα της Ρόζας;

Μήπως δέν της είχε ύποσχεθή πως θα γινόταν μία μέρα γυναίκα τού
Γαλάζη; Μήπως δέν είχε δώσει την ίδια ύπόσχεσι και σ' αυτόν τόν
"Άνδρέα;

Δέν μπορούσε να τό άρνηθή αυτό. Δέν είχε άλλάξει γνώμη...

(Ακολουθεί)

Η μητέρα της είχε άπομείνει μέ τό κουτάλι στό χέρι...

μόνο για να εκδικηθή. Μά σου τούτα, καμιά, δέν θα ύποκινήω κα' άν
πρόκειται να με κάνη κομμάτια. ... Θά φύγω... Θά παντρωτόν
"Άνδρα, κα' άς χαλάση ύστερα ό κόσμος! "Αν μου πής όχι, άν μου
άρνηθής, θα πής πώς δέν μ' αγαπάς. Θές να παντρωτόν έναν άνδρα
που δέν τόν γνωρίζω, δέν τόν αγαπώ, που τόν μισώ, ναί, τόν μισώ,
χωρίς να τόν ξέρω;

Τί μπορούσε ν' άπαντήση, τί μπορούσε να πή ή Λαμπήρανα μπρός
στ' άκαταμάχητα αυτά έπιχειρήματα της Ρόζας;

Μήπως δέν της είχε ύποσχεθή πως θα γινόταν μία μέρα γυναίκα τού
Γαλάζη; Μήπως δέν είχε δώσει την ίδια ύπόσχεσι και σ' αυτόν τόν
"Άνδρέα;

Δέν μπορούσε να τό άρνηθή αυτό. Δέν είχε άλλάξει γνώμη...

(Ακολουθεί)

ΣΗΜ. «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»: Η εσθητική του Λαμπήρα κα' ή παθητική ύπο-
ταγή της γυναίκας που και τών παιδιών του, δέν πρέπει να ξενοιάζουν τους
άναγνώστες μας. Προπολεμικός άνόμος ύπήρξαν τέτοιες οικογένειες στην
"Αθήνα. Ύπαρχουν — μην καταπιλέσθε — άκόμα και σήμερα, εδώ και στις έ-
παρχίες, οικογένειες που ό πατέρας είνε ό κυβερνήτης κα' ή
"ύπόταξη", έχοντας δικαίωμα ζωής και θανάτου πάνω στους δικούς του. Για να
μυθώσω μάλιστα ελακρινώς τό άποσκευότο βίαιος καλέρητη την παλιά
"Ελληνική οικογένεια, την ήθική, τη σεμνή. Άρκεί να μην είνε οι γονείς τού-
ρανοι.